

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-146/13

**Regatul Spaniei
împotriva
Parlamentului European
și a
Consiliului Uniunii Europene**

„Acțiune în anulare — Punere în aplicare a unei cooperări consolidate — Crearea unei protecții unitare prin brevet — Regulamentul (UE) nr. 1257/2012 — Articolul 118 primul paragraf TFUE — Temei juridic — Articolul 291 TFUE — Delegare de competențe unor organe exterioare Uniunii Europene — Principiile autonomiei și aplicării uniforme a dreptului Uniunii”

Sumar – Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 5 mai 2015

1. *Apropierea legislațiilor — Proprietate industrială și comercială — Drept asupra brevetului — Brevet european cu efect unitar — Regulamentul nr. 1257/2012 de stabilire a condițiilor de punere în aplicare a efectului unitar — Obiect*

[Regulamentul nr. 1257/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 1 alin. (2) și art. 2 lit. (b) și (c)]

2. *Acte ale instituțiilor — Alegerea temeiului juridic — Criterii — Regulamentul nr. 1257/2012 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet — Adoptare în temeiul articolului 118 primul paragraf TFUE — Admisibilitate*

(art. 4 TFUE și art. 118 primul paragraf TFUE; Regulamentul nr. 1257/2012 al Parlamentului European și al Consiliului)

3. *Acțiune în anulare — Motive — Abuz de putere — Noțiune*

(art. 263 TFUE)

4. *Acte ale instituțiilor — Regulamente — Executare de către statele membre — Obligația de a pune în aplicare actele obligatorii din punct de vedere juridic ale Uniunii — Noțiune — Stabilirea prin Regulamentul nr. 1257/2012 a nivelului taxelor de menținere în vigoare pentru brevetele europene pentru a permite Oficiului European de Brevete să execute sarcini care trebuie să îi fie încredințate de statele membre care participă la o cooperare consolidată privind brevetul unitar — Incluziune — Încălcarea articolului 291 TFUE din cauza atribuirii de competențe de executare statelor membre menționate iar nu Comisiei sau Consiliului — Inexistență*

[art. 291 alin. (1) și (2) TFUE; Regulamentul nr. 1257/2012 al Parlamentului European și al Consiliului, art. 9 alin. (1) lit. (e) și alin. (2)]

5. *Instituții ale Uniunii Europene — Exercițarea competențelor — Delegări — Existența unei delegări în favoarea Oficiului European de Brevete sau a statelor membre care participă la o cooperare consolidată cu privire la brevetul unitar — Inexistență*

(Regulamentul nr. 1257/2012 al Parlamentului European și al Consiliului)

6. *Acțiune în anulare — Competența instanței Uniunii — Examinarea legalității unui acord internațional sau a unui act național — Excludere*

(art. 263 TFUE)

7. *Acte ale instituțiilor — Regulamente — Aplicabilitate directă — Competență de executare recunoscută statelor membre — Admisibilitate*

[art. 288 al doilea paragraf TFUE; Regulamentul nr. 1257/2012 al Parlamentului European și al Consiliului)

1. Regulamentul nr. 1257/2012 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet nu are nicidecum ca obiect să încadreze, chiar și în parte, condițiile de acordare a brevetelor europene, care nu sunt reglementate de dreptul Uniunii, ci exclusiv de Convenția privind eliberarea brevetelor europene, și nu integrează procedura de acordare a brevetelor europene prevăzută de convenția menționată în dreptul Uniunii.

În schimb, din calificarea Regulamentului nr. 1257/2012 cuprinsă în articolul 1 alineatul (2) din acesta drept „acord special în sensul articolului 142 din Convenția privind eliberarea brevetelor europene” reiese în mod necesar că acest regulament se limitează, pe de o parte, la stabilirea condițiilor în care unui brevet european acordat anterior de Oficiul European de Brevete în conformitate cu dispozițiile convenției menționate i se poate conferi, la cererea titularului său, un efect unitar și, pe de altă parte, la definirea acestui efect unitar.

(a se vedea punctele 30 și 31)

2. Alegerea temeiului juridic al unui act al Uniunii trebuie să se bazeze pe elemente obiective, care pot fi supuse controlului jurisdicțional, printre care figurează în special scopul și conținutul acestui act.

În ceea ce privește finalitatea Regulamentului nr. 1257/2012 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet, întemeiat pe articolul 118 primul paragraf TFUE, acesta are drept obiectiv crearea unei protecții unitare prin brevet, iar dispozițiile acestuia reflectă voința legiuitorului Uniunii de a garanta o protecție uniformă pe teritoriul statelor membre participante. Rezultă că protecția unitară prin brevet, instituită prin acest regulament, este adecvată pentru prevenirea divergențelor în ceea ce privește protecția prin brevet în statele membre participante și, prin urmare, vizează o protecție uniformă în sensul articolului 118 primul paragraf TFUE. În consecință, această dispoziție constituie temeiul juridic adecvat pentru adoptarea Regulamentului nr. 1257/2012.

În această privință, articolul 118 primul paragraf TFUE abilitază legiuitorul Uniunii să stabilească măsuri referitoare la crearea de titluri europene de proprietate intelectuală pentru a asigura o protecție uniformă a drepturilor de proprietate intelectuală în Uniune. Această dispoziție, introdusă în Tratatul FUE prin Tratatul de la Lisabona, se referă în mod expres la instituirea și funcționarea pieței interne, care ține de un domeniu de competențe partajate ale Uniunii conform articolului 4 TFUE. Pe de altă parte, în ceea ce privește termenii „în Uniune” care figurează în cuprinsul acestei dispoziții,

întrucât competența atribuită prin acest articol este exercitată în temeiul cooperării consolidate, titlul european de proprietate intelectuală astfel creat și protecția uniformă pe care o conferă trebuie să fie în vigoare nu în ansamblul Uniunii, ci numai pe teritoriul statelor membre participante.

(a se vedea punctele 39-41, 43, 44, 51 și 52)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 56)

4. Stabilirea nivelului taxelor de menținere în vigoare aferente brevetelor europene și a cotelor de distribuire a acestora, vizată la articolul 9 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1257/2012 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet constituie punerea în aplicare a unui act obligatoriu din punct de vedere juridic al dreptului Uniunii, în sensul articolului 291 alineatul (1) TFUE. Astfel, valoarea acestor taxe de menținere în vigoare trebuie în mod necesar să acopere costurile suportate de Oficiul European de Brevete în realizarea sarcinilor suplimentare care ar trebui să îi fie alocate, în sensul articolului 143 din Convenția privind eliberarea brevetelor europene, de statele membre participante. Or, aceste sarcini sunt intrinsec legate de punerea în aplicare a protecției unitare prin brevet, instituită de Regulamentul nr. 1257/2012.

Pe de altă parte, nu se poate susține în mod valabil că ar fi necesare condiții unitare de punere în aplicare pentru punerea în aplicare a articolului 9 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1257/2012, astfel încât atribuirea de competențe de executare statelor membre participante ar încălca articolul 291 alineatul (2) TFUE. Astfel, deși articolul 9 alineatul (1) litera (e) din regulamentul menționat prevede că statele membre participante conferă Oficiului European de Brevete sarcina să colecteze și să administreze taxele de menținere în vigoare pentru brevetul european, nu reiese din cuprinsul niciunei dispoziții a acestui regulament că valoarea taxelor de menținere în vigoare ar trebui să fie unitară pentru toate statele membre participante. În definitiv, din calificarea Regulamentului nr. 1257/2012 drept acord special în sensul articolului 142 din Convenția privind eliberarea brevetelor europene și din faptul că stabilirea nivelului taxelor de menținere în vigoare și a cotelor de distribuire a acestora revine unui comitet restrâns al consiliului de administrație al Organizației Europene de Brevete rezultă în mod necesar că statele membre participante, iar nu Comisia sau Consiliul, sunt obligatoriu cele care trebuie să ia toate măsurile necesare pentru punerea în aplicare a articolului 9 alineatul (2) din regulamentul amintit, întrucât Uniunea, spre deosebire de statele sale membre, nu este o parte contractantă la convenția menționată.

(a se vedea punctele 73-75, 78 și 81-83)

5. Având în vedere că legiuitorul Uniunii nu a delegat statelor membre participante la o cooperare consolidată în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet sau Oficiului European de Brevete competențe de executare care în temeiul dreptului Uniunii i-ar reveni exclusiv, principiile desprinse din jurisprudența Curții în materie de delegare a unei competențe discreționare nu își pot găsi aplicarea.

(a se vedea punctele 84 și 87)

6. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 101 și 102)

7. Aplicabilitatea directă a unui regulament, prevăzută la articolul 288 al doilea paragraf TFUE, impune ca intrarea sa în vigoare și aplicarea sa în favoarea sau în sarcina subiecților de drept să se realizeze fără nicio măsură de încorporare în dreptul național, cu excepția situației în care

regulamentul în cauză lasă statelor membre sarcina de a adopta ele însele actele cu putere de lege, actele administrative și financiare necesare pentru ca dispozițiile regulamentului respectiv să poată fi aplicate.

Aceasta este situația Regulamentului nr. 1257/2012 de punere în aplicare a unei cooperări consolidate în domeniul creării unei protecții unitare prin brevet, întrucât, pentru ca dispozițiile acestui regulament să poată fi aplicate, legiuitorul Uniunii a lăsat el însuși statelor membre sarcina, pe de o parte, de a adopta o serie de măsuri în cadrul juridic stabilit de Convenția privind eliberarea brevetelor europene și, pe de altă parte, de a proceda la înființarea Curții unice în materie de brevete, care, astfel cum se amintește în considerentele (24) și (25) ale regulamentului menționat, este esențială pentru a asigura buna funcționare a brevetului respectiv, coerența jurisprudenței și, astfel, certitudinea juridică și eficiența costurilor pentru titularii de brevete.

(a se vedea punctele 105 și 106)